

การยกเลิกประกวดราคา

๑. การยกเลิกประกวดราคามีได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๑.๑ กรณีตามเงื่อนไขในประกาศประกวดราคา

ข้อ ..?. กำหนดว่า “ก่อนยื่นซองประกวดราคา ผู้เสนอราคาควรตรวจสอบร่างสัญญา รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ฯลฯ ให้ถี่ถ้วนและเข้าใจเอกสารประกวดราคาทั้งหมด เสียก่อนที่จะตกลงยื่นซองประกวดราคาตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา”

ข้อ..?.กำหนดว่า “กรมทรวงไว้ซึ่งสิทธิยกเลิกการประกวดราคา โดยไม่พิจารณาจัดซื้อหรือ จัดจ้างเลยก็ได้ สุดแต่จะพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ และให้ถือว่า การตัดสินใจของกรมเป็นเด็ดขาด ผู้เสนอราคาจะเรียกร้องค่าเสียหายใดๆมิได้”

๑.๒ กรณี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๕๓ กำหนดว่า “หลังจากประกาศประกวดราคาแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญากับผู้เสนอราคารายใด ถ้ามีความจำเป็น เพื่อประโยชน์ของทางราชการ เป็นเหตุให้ต้องเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในรายการละเอียดหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคา ซึ่งทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้เข้าเสนอราคาด้วยกัน ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณายกเลิกการประกวดราคานั้น

๑.๓ กรณี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ.๒๕๔๕

ข้อ ๕(๔) กำหนดว่า “ในกรณีปรากฏว่ามีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว ให้หน่วยที่จะจัดหาพัสดุยกเลิกการดำเนินการทั้งหมด แล้วเริ่มดำเนินการใหม่ หรือจะขออนุมัติจาก กวพ.อ.ดำเนินการจัดหาด้วยวิธีการอื่นก็ได้กรณีทางราชการอนุมัติซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายใดแล้ว และได้แจ้งให้ผู้เสนอราคารายนั้นมาทำสัญญากับทางราชการ ถือว่าสัญญาประกวดราคาได้เกิดขึ้นแล้วย่อมสามารถใช้บังคับกันได้ระหว่างคู่สัญญาให้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในเงื่อนไขประกวดราคานั้นทุกประการ ดังนั้น เมื่อทางราชการยังมีทันได้ลงนามในสัญญาเนื่องจาก มีเหตุเกิดจากความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในรายการละเอียด หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคา ซึ่งทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้เข้าเสนอราคาด้วยกัน หรือมีการสมยอมกัน หรือทางราชการไม่มีงบประมาณ โดยเป็นไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จนเป็นเหตุทำให้ส่วนราชการไม่สามารถลงนามในสัญญาได้ ส่วนราชการผู้กำหนดเงื่อนไขประกวดราคาดังกล่าว ย่อมมีสิทธิยกเลิกประกวดราคาได้ โดยผู้เสนอราคาไม่มีสิทธิเรียกร้องเรียกหรือค่าเสียหายใดๆ ได้ตามข้อกำหนดในเงื่อนไขประกวดราคาดังกล่าวอย่างไรก็ดี การอ้างเหตุยกเลิกประกวดราคาเพื่อประโยชน์ของทางราชการ หากมิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะแล้ว ก็อาจจะมีเหตุผลไม่เพียงพอที่จะหยิบยกมาเป็นเหตุผลในการยกเลิกประกวดราคาได้

๒. การยกเลิกประกวดราคาเป็นคำสั่งทางปกครอง

การยกเลิกประกวดราคา เป็นการยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอเกี่ยวกับการจัดหาหรือการดำเนินการอื่นใดในลักษณะเดียวกัน **จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง** ตามวรรคสอง ข้อ ๑(๓) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๓๕) ออกตามความใน พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕

๓. ผลของการยกเลิกประกวดราคา

การที่มีผู้เสนอราคาต่ำสุด ซึ่งคณะกรรมการเปิดซองประกวดราคา ได้ทำรายงานเสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างพิจารณานุมัติ จึงถือว่าผู้เสนอราคาดังกล่าว เป็นผู้เสนอราคาที่จะได้เข้าทำสัญญาตามประกาศประกวดราคาดังกล่าว เมื่อหัวหน้าส่วนราชการได้มีประกาศยกเลิกประกวดราคา จึงถือว่าสิทธิของผู้เสนอราคาที่จะได้เข้าทำสัญญาดังกล่าว ได้รับผลกระทบ ผู้เสนอราคาจึงเป็นคู่กรณีตามมาตรา ๒๑ แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕ ที่จะฟ้องต่อศาลปกครองได้

๔. ขั้นตอนในการยกเลิกประกวดราคา

ขั้นตอนและวิธีการยกเลิกประกวดราคา หัวหน้าส่วนราชการจะต้องแจ้งข้อเท็จจริงที่จะใช้เป็นเหตุผลในการออกคำสั่งยกเลิกการประกวดราคาให้ผู้เสนอราคาทราบอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๕

ดังนั้น ในการออกคำสั่งทางปกครอง ซึ่งมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันชอบธรรมของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่จะต้องรับฟังเหตุผล ข้อโต้แย้งของคู่กรณีก่อนที่จะออกคำสั่งทางปกครองก่อนเสมอ

๕. ผลของการไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการยกเลิกประกวดราคา หรือยกเลิกประกวดราคาโดยไม่ มีเหตุผล

การยกเลิกประกวดราคา โดยไม่ปฏิบัติตามรูปแบบขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ ดังกล่าว จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสนอราคาจนเป็นเหตุให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ ตามมาตรา ๕ (๑) แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีปฏิบัติพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒

นอกจากนี้ การสั่งให้ยกเลิกประกวดราคาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ยังถือเป็นการกระทำละเมิด อันเกิดจากการออกคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ตามมาตรา ๕ (๓) ผู้เสนอราคาอาจฟ้องเรียกค่าเสียหายได้อีกด้วย

กองนิติธรรมสำนักงานพระธรรมนุญทหาร
